

ski poudret bi se od družih po svoji lahkoti bistveno razločeval, kar je ravno v kupčiji z umetnimi gnojili velikega pomena.

Vprašanje nastane se ve da, kdo naj se pa fabrikacije poudreta iz fekalij ljubljanskih stranišč in šotnega drobiža ljubljanskega močvirja loti? Na to je, se vé da težko odgovarjati, kajti privatni podvzetnik

bi se za to le težko oglasil, mesto samo, pa tega tudi prej ko ne ne boče hotelo v svoje področje vzeti, kajti — — — —.

In tako ostalo boče vprašanje kmetijskega izkorištenja fekalij naše metropole prej ko ne, še dolgo, dolgo časa nerešeno, na veliko škodo kmetijstvu, za katero se pa nihče ne zmeni.

R. D—c.

Srebrnica ali prsteničar.

Izmed mnogih nadlog, katere tarejo kmetovalca, niso najmanjša nadloga mrčesi. Vse sile je treba napeti kmetovalcu, da se obvaruje velike škode, katero mu zamorejo ti sitneži napraviti. To zamore pa on le storiti, ako dobro pozna lastnosti in življenje teh mrčesov. Eden izmed teh mrčesov, za kojega pokončevanje ravno zdajšnji pomladanski čas najprimernejši,

najraje na kakem sadnem drevesu in sicer poklada jajce k jajcu v krogu okolo veje, kakor kaže podoba 2. Gosenica pod. 3. je čez 3 cm. dolga, ima mehko in tanko dlako ter ima po hrbtu višnjeve, rudeče in rumene proge, na hrbtu ima pa belo črto. Glava gosenice je višnjeva in ima dve črni piki. Gosenica pripada k najškodljivejšim mrčesom, ker včasih listje kar celih dreves

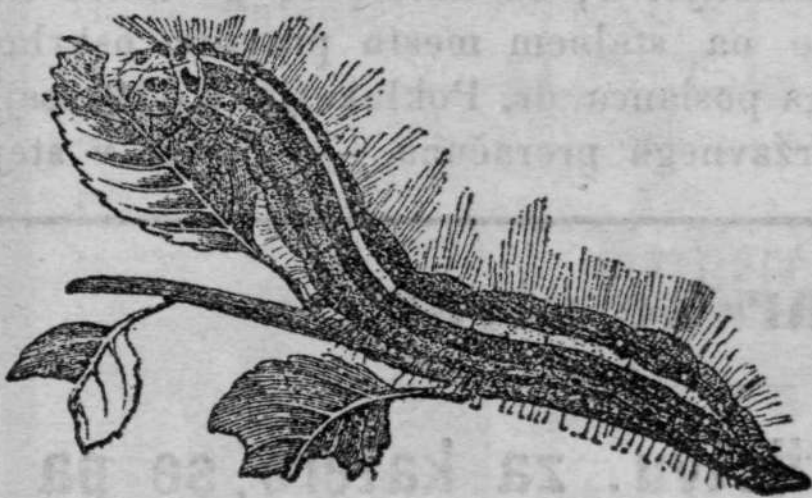
c

Pod. 1

a

Pod. 2.

b

Pod. 3.

je srebrnica ali prsteničar (*Bombix neustria*), kojega popis in podoba tu sledi. Metulj tega mrčesa (podoba 1) je manj ali več temno-rujave barve. — Na zgornjih krilcih ima počez dve bolj svetlo-barvani, rumenkasti potezi, med katerimi je prostor pri samici nekoliko bolj temno-barvan. Metulj po dnevi le redkokrat leta, zvečer pa sili v luč. Samica znese svoja jajca

požre. Pokončuje se ta mrčes najizdatneje s tem, da se spomladi, ko se drugih gosenic gnjezda obirajo in uničujejo, tudi tega mrčesa zalega na sadnih mladikah preišče, odreže in sožge. Dajo se tudi mlade gosenice, dokler se v svojem prvotnem gnjezdu skupaj nahajajo, s tem uničiti, da se s slamnatimi, trdo povitimi, gladko prirezanimi šopi ali pa cunjami pomečkajo.

Kako nam je sadno drevje na stalnem mestu pravilno oskrbovati?

Spisal M. Rant.

(Dalje.)

Neorganski obstojni deli, kateri se v sadežih sadnega drevja nahajajo, so tako maleni in nepomenljivi, da se nam vredno ne zdi, jih domačim sadjerejcem tukaj naštevati. Vse drugače razmerje zavzemajo pa neorganske snovi v lesu in lubadu sadnega drevja; najbogatejši na teh (neorganskih delih) je drevesna lubad; v samej lubadi morejo se tudi do ene desetinke čestokrat spojene nahajati. Neorganske snovi, kakoršne se v lesu in lubadi sadnega drevja nahajajo, pa nič drugega niso, nego prirodne spojine rudnin in drugih prvin združene s kislecom. Med temi neorganskimi snovi igrajo poglavitno ulogo: apno, kali, magnezija (lojevica), fosforova kislina in solik (natron); kremenčeva kislina in pa železni okisanec (železna rija, železni oksid) se v lesu sadnega drevja le v prav mali količini nahajata.

Povedano nam zadosta jasno svedoči, da sadno drevje za svojo čvrsto in krepko rast potrebuje in brezpogojno zahteva zadostno množino organskih in neorganskih redilnih snovi ali živnih tvarin.

Kedar ene ali druge ali pa tudi obedvoje teh v zemlji, v kateri sadno drevje na stalnem mestu raste, poidejo, moramo jih s primernim gnojem (obstoječim iz lavedenih snovi) zopet nadomestiti, ako hočemo, da nam bode taisto vspevalo in krepko rastlo. Ako name-

ravamo sadnemu drevju z gnojenjem lesno rast pospeševati, moramo si zato prirediti in napraviti gnojá, v katerem se v zadostni količini nahajajo spojene organske ali pa tudi organske in neorganske redilne snovi, kakor to ravno dotične okoliščine zahtevajo, to je, da pri tem v poštev jemljemo one redilne tvarine, katere bi se v zemlji za drevesno lesno rast še v zadostni ali pa v primanjkujoči količini nahajale, kakor tudi to, ako bi bile uže ene ali druge kot drevesni živež popolno pošle.

Če pa sadnemu drevju v ta namen gnojiti name-ravamo, da mu z gnojenjem rodovitnost in razvoj popolnejših sadežev pospešimo, moramo na to paziti in pazorni biti, da mu gnojimo z gnojem, v katerem se poleg zadostne količine vode tudi zadostna količina organskih redilnih snovi nahaja; ako bila bi pa ob takih slučajih dotična zemlja okolo sadnega drevja tudi glede neorganskih redilnih snovi uže popolno opešana, moramo je takemu gnoju pred porabo v zadostni količini dodati in primešati, to pa zato, ker se neorganske redilne snovi tudi z največjo množino gnojá, v katerem bi se ne nahajale, ne morejo nadomestiti. Samo z gnojem, obstoječim iz vode in organskih redilnih snovi, bilo bi v enakih slučajih sadno drevo le nepopolno s živežem preskrbljeno, ter bi nam pošteno vspevati ne moglo. Krepkih in popolno razvitih, ter obilnih sadežev moramo pa tudi le od čvrstega, zdravega in popolno razvitega drevesnega lesa pričakovati.

Uže iz povedanega se lahko posname, da domačemu sadjarju še ne zadostuje le-to vedeti, katerih redilnih